

ubehageligt for Mesteren at blive angreben? Det er, naar han har fuldt op af Arbejde. Man deraf følger, at Mesteren ofte bringes i en ganske unfair Stilling, idet han maa- ske har sluttet Aftale om en Masse Leverancer paa Basis af den gældende Arbejds- løn, og efter at han har sluttet disse Aftaler, kommer der saa maaske en Strejke, der tvinger ham til at forandre en af sine Produktionsbetingelser, Arbejdslønnen. Det er selvfølgelig noget, der irriterer; det er vel i og for sig uundgaeligt, men jeg vilde dog paapege det her.

Mest af alt tror jeg dog, at Uvillien mod Arbejdernes Fagforeninger skyldes deres Klassejustits. Paa dette Punkt tror jeg, de Herrer have udfordret den offentlige Mening stærkere, end godt er. Nu anerkender jeg ganske vist, at Arbejderen saa vidt muligt skal tilhøre sin Klasse. Jeg vil indrømme, at der ikke for Lovgivingen eller for Samfundet er den Grund til at forlange Arbejderens Individualitet og individuelle Villie respekteret som Overklassens, fordi det, Arbejderen kræver, ikke saa meget er Frihed som Sikkerhed for sin Eksistens. I Virkeligheden er vel ogsaa for store Dele af Mellemlassen Sikkerhed for Eksistens hundrede Gange mere vigtig end Frihed. Vor Tids Samfund har givet nok af Frihed, men Sikkerhed for Eksistens nægte vi de fleste. Nu er det at tilhøre sin Klasse ikke at sikre sin Eksistens, men det er i hvert Fald et Skridt der henimod. Men i alt Fald vil jeg anse det for urigtigt at sætte et særligt Lovgivningsmaskineri i Virksomhed for at fri den enkelte Arbejder for sin Klasse. For at Individualiteten skal retsbeskyttes, skal den i sig selv have en stor Værdi. Jeg er i saa Henseende enig med en Mand, hvis Synspunkt de Herrer maa- ske ikke vilde tænke er eet med mit. Jeg og en Del af mine Venner, deriblandt Professor Matzen, den højtærede Landstingsmand fra København, sad en Dag og talte om Fremtiden. Der var da nogle, der talte om, at man burde have en særlig Lovgivning til Fordel for Strejkebrydere, hvortil Professor Matzen meget hæftigt svarede: Jeg gaar ikke med til en Lovgivning, der er en Klasselovgivning! Det samme siger jeg. En Klasselovgivning paa det Punkt vil jeg ikke være med til, blandt andet, fordi jeg anser den for samfundsmæssigt unødvendig.

Men de Herrer kunne ikke nægte, at deres Klassejustits undertiden antager Former, der vilde være latterlige, groteske, hvis de ikke vare frygtelige. I Virkelig-

heden kende de kun for den Arbejder, der bryder ud af sin Klasse, en eneste Straf, det er Ostrakismen, det er Døden. I Indien, tror jeg, det er, er det saadan, at naar en Mand kastes ud af sin Kaste, har han kun at gaa hen og købe en Kiste til at lukke indvendig fra, og den Mand, der mister sin Kaste herhjemme, er ikke meget bedre stillet. De Herrer ville huske fra „Social-Demokraten“ Hr. Lyngsies berømte Stikbrev, det var akkurat, som det var om en bortløben Hund eller en efterlyst Forbryder, Talen var. Da jeg læste det, sagde jeg til mig selv: Det er en Forbrydelse. Nej, sagde jeg saa, det er værre end en Forbrydelse, det er en Dumhed. Der er ogsaa den berømte Schrøder-Affære. Jeg kan ogsaa huske en Affære, der var humoristisk. Der var en Urtekræmmer, der blev opstillet som Højres Repræsentant til Borgerrepræsentationen her i Byen og for Resten ikke blev valgt. Han blev straffet af sine Kunder — han boede i et Arbejderkvarter — paa den Maade, at han blev ruineret og maatte sælge sin Forretning. Men saa opdagede Arbejderne, at den ny Mand for at spare vedblev at bruge den anden Mands Poser med hans Navn paa. Det blev saa højtideligt erklæret, at disse Poser skulde bort, og saa kom de bort. Jeg er vis paa, at naar vedkommende Mand dør og der saa er en socialdemokratisk Borgmester, vil det blive bestemt, at han skal begraves i uindviet Jord udenfor Kirkegaardsmuren. Disse Former for Klassejustits ere — stødende, om end jeg skal indrømme, at der skal skarp Lud til skurvede Hoveder. Hr. Lyngsie har gjort en Ting, som ingen anden Mand i Verden har gjort, nemlig organiseret 5te Stand, de daarligst stillede, de mindst intelligente, de økonomisk slettest betingede blandt Arbejderne. Det er ikke enhver Mands Evne at gøre det, men han har ganske vist ogsaa brugt saa stærke Midler, at jeg tror, han har vundet sig umaadelig mange Fjender, og han har dermed stødt den offentlige Mening paa overmaade mange Punkter.

Jeg forstaar, som sagt, at Klassejustits er nødvendig, men man maa dog huske paa, at selv en saa uskyldig Ting som Restancer have i Virkeligheden i visse Tilfælde den strængeste Straf til Følge, saa at Gælds fængsel ved Siden deraf i Virkeligheden næsten er overhumant. Derfor vilde det være ønskeligt, om de Herrer forstod, at deres Klassejustits ikke behøvede at tage offentlige Former. Det er tilstrækkeligt, at en Svend, der hører til et